

Перспективи підготовки фахівців зі спеціальності «Прикладна екологія» для підприємств та установ Миколаївської області

УДК 504.064

Автори: *Д.т.н., проф. С.С. Рижков, к.т.н., доцент С.М.Літвак к.т.н., доцент В.В.Благодатний, ст., викладач А.М. Мозговий*

Виробничий комплекс Миколаївської області складається з підприємств різних галузей економіки, головними з яких є суднобудування, енергетичне машинобудування, кольорова металургія – виробництво глинозему, а також електроенергетика, у тому числі ВО "Південноукраїнська АЕС". Розвинутою є промисловість будівельних матеріалів, зокрема, цементу, а також харчова промисловість. Інтенсивно розвивається портове господарство області. Функціонування виробничого комплексу супроводжується значним різнохарактерним впливом на навколишнє середовище Миколаївської області і призводить до суттєвого погіршення її екологічного стану: накопичення на території області небезпечних відходів, забруднення поверхневих вод нафтопродуктами та високомінералізованими стоками, забруднення атмосфери небезпечними речовинами тощо.

Необхідність зниження кількості промислових викидів у атмосферу, скидів у водні об'єкти та утворення твердих відходів, забезпечення екологічної чистоти промислових та інших господарських об'єктів, захоронення та знешкодження відходів, рекультивації земель, знезаражування ґрунтів і забруднених вод, розроблення проектів у галузі систем моніторингу стану навколишнього середовища, впровадження екологічно безпечних технологій потребує фахівців - екологів з ґрунтовною технічною підготовкою різного освітнього рівня. Проведення заходів з покращення екологічної ситуації у регіоні робить необхідним підготовку поруч із спеціалістами техніків – екологів освітньо – кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» за спеціальністю 5.04010602 «Прикладна екологія». Фахівці такого кваліфікаційного рівня здійснюють відбір проб і зразків для проведення аналізів стану довкілля і випробувань природоохоронного обладнання., виконують різні види хімічних, фізико-хімічних, радіометричних аналізів і випробувань відповідно до вимог стандартів і технічних умов та оформляють результати аналізів і випробувань та ведення їх обліку з використанням сучасних комп'ютерних технологій і програмних засобів. Крім того до функцій техніків – екологів відносяться підготовка технічної документації на роботи, які виконуються лабораторією, участь у складанні проекту і кошторису екологічних досліджень, а також у проведенні екологічних досліджень, розробок та експериментальних робіт.

Після закінчення навчання у коледжі випускникам буде присвоєно кваліфікацію техніка – еколога, яка надає їм право займати первинні посади техніка – еколога та техніка – лаборанта та здійснювати професійну діяльність на регіональному та муніципальному рівнях, у службах підприємств і організацій усіх форм власності. Потребу в фахівцях цієї спеціальності на подальшу перспективу визначають замовлення підприємств регіону на підготовку фахівців зазначеної спеціальності:

При формуванні моделі підготовки фахівців з прикладної екології з кафедрою екологічної безпеки факультету екологічної та техногенної безпеки НУК було враховано особливості регіону та вимоги потенційних замовників різних форм власності. Розроблено та узгоджено навчальний план, що враховує досвід як українських так і закордонних університетів, і адаптований до потреб південного регіону України. Для кожної дисципліни навчального плану спеціальності розроблена робоча навчальна програма, яка є нормативним документом університету. Успішний досвід з підготовки бакалаврів, спеціалістів та магістрів зі спеціальності «Екологія та охорона навколишнього середовища», що здійснюється кафедрою екологічної безпеки НУК протягом більш ніж десяти років, високий рівень оснащення об'єктів матеріально-технічної бази та кафедри, дозволяє забезпечити якісну підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» зі спеціальності «Прикладна екологія».

На даному етапі розробляються підручники, навчальні посібники, опорні конспекти лекцій, електронні підручники, методичні рекомендації для самостійної роботи відповідно затвердженому навчальному плану. При розробці навчально-методичних матеріалів беруться до уваги основні положення Болонського процесу, проекти стандартів та типові програми, сучасні підручники і навчальні посібники.

Слід зазначити також плідну наукову діяльність співробітників кафедри з дослідження специфіки регіональної екологічної ситуації та розробки заходів з її покращення, зокрема, виконання науково-дослідних робіт, що відповідають завданням спеціальності «Прикладна екологія». Результати цих робіт пройшли успішну апробацію на міжнародних науково-практичних конференціях та опубліковані у журналах відповідного напрямку, у тому числі, таких, що входять до наукометричних баз даних.

Таким чином, наукова та науково-видавнича діяльність НУК та кафедри Екологічної безпеки дозволять забезпечити якісну підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» зі спеціальності «Прикладна екологія».